

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'INCLUSIÓ, SEGURETAT SOCIAL I MIGRACIONS

- 6976** *Reial decret 240/2026, de 25 de març, pel qual es modifica el Reial decret 789/2022, de 27 de setembre, pel qual es regula la compatibilitat de l'ingrés mínim vital amb els ingressos procedents de rendes del treball o de l'activitat econòmica per compte propi amb la finalitat de millorar les oportunitats reals d'inclusió social i laboral de les persones beneficiàries de la prestació.*

La Llei 19/2021, de 20 de desembre, per la qual s'estableix l'ingrés mínim vital, crea i regula aquesta prestació dirigida a prevenir el risc de pobresa i exclusió social de les persones que es troben en una situació de vulnerabilitat pel fet de no tenir recursos econòmics suficients per a la cobertura de les seves necessitats bàsiques. Aquesta prestació neix amb l'objectiu principal de garantir, a través de la satisfacció d'unes condicions materials mínimes, la participació plena de tota la ciutadania en la vida social i econòmica, trencant el vincle entre l'absència estructural de recursos i la falta d'accés a oportunitats en els àmbits laboral, educatiu o social de les persones.

Per impulsar el trànsit d'una situació d'exclusió a una de participació en la societat, l'esmentada Llei 19/2021, de 20 de desembre, estableix que l'ingrés mínim vital ha de contenir en el seu disseny incentius a l'ocupació i a la inclusió aplicats amb la finalitat d'evitar l'anomenada «trampa de pobresa», és a dir, que la mera existència de la prestació inhibeixi l'objectiu d'inclusió social i econòmica de les persones beneficiàries. En particular, l'article 11.4 estableix que, a fi que la percepció de l'ingrés mínim vital no desincentivi la participació en el mercat laboral, aquesta és compatible amb les rendes del treball o l'activitat econòmica per compte propi de la persona beneficiària individual o, si s'escau, d'un o diversos membres de la unitat de convivència en els termes i amb els límits que s'estableixin reglamentàriament. En aquests casos, s'han de determinar les condicions en què la superació en un exercici dels límits de rendes que estableix l'apartat 2 de l'article esmentat per aquesta causa no comporti la pèrdua del dret a la percepció de l'ingrés mínim vital en l'exercici següent. Per tal de desplegar reglamentàriament aquest article, es va aprovar el Reial decret 789/2022, de 27 de setembre, pel qual es regula la compatibilitat de l'ingrés mínim vital amb els ingressos procedents de rendes del treball o de l'activitat econòmica per compte propi amb la finalitat de millorar les oportunitats reals d'inclusió social i laboral de les persones beneficiàries de la prestació.

L'incentiu a l'ocupació vinculat a l'ingrés mínim vital persegueix motivar les persones beneficiàries perquè s'incorporin al mercat laboral o millorin les seves condicions, és a dir, perquè puguin obtenir ingressos provinents del treball, sense que comporti la pèrdua immediata de la prestació. La regulació de l'incentiu a l'ocupació estableix una fórmula per determinar el percentatge de l'increment de rendes derivades del treball que no es computen per determinar la quantia de la prestació. El dit percentatge es determina en funció de la composició de la unitat de convivència, el tipus d'increment de l'oferta laboral i els ingressos que van donar lloc a la prestació. La complexitat d'aquesta fórmula ha comportat que les persones beneficiàries potencials de l'incentiu tinguin dificultats per comprendre'n l'aplicació a situacions concretes, i així en frena l'impacte en la presa de decisions sobre l'ocupació per part de les persones beneficiàries de l'ingrés mínim vital. Després de més de tres anys d'aplicació de l'incentiu a l'ocupació, es considera necessari reformar aquest mecanisme per millorar-ne l'eficàcia i contribuir que compleixi els seus objectius de foment de la inserció laboral de les persones beneficiàries de l'ingrés mínim vital.

En virtut de l'article 31.3 i de la disposició final setena de l'esmentada Llei 19/2021, de 20 de desembre, el resultat de l'ingrés mínim vital i de les diferents estratègies i polítiques d'inclusió l'ha d'avaluar anualment l'Autoritat Independent de Responsabilitat

Fiscal, mitjançant l'emissió de l'opinió corresponent, d'acord amb la Llei orgànica 6/2013, de 14 de novembre, de creació de l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal. La disposició final setena autoritza el Govern per actualitzar els valors, les escales i els percentatges d'aquesta Llei, quan, atenent l'evolució de les circumstàncies socials i econòmiques i de les situacions de vulnerabilitat, s'aprecii la necessitat de la modificació esmentada amb la finalitat que la prestació pugui mantenir la seva acció protectora dirigida a prevenir el risc de pobresa, aconseguir la inclusió social i suplir les carències de recursos econòmics per a la cobertura de necessitats bàsiques. De la mateixa manera, la disposició final onzena habilita el Govern per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'execució del que disposa l'esmentada Llei 19/2021, de 20 de desembre.

De la mateixa manera, la reforma d'aquest mecanisme vol atorgar coherència a la dinàmica de la prestació de l'ingrés mínim vital, amb l'homogeneïtzació dels conceptes de renda computables per a l'accés i per al manteniment de la prestació amb els aplicables en l'incentiu a l'ocupació. S'eliminen del còmput dels ingressos i de les rendes la prestació per desocupació de pagament únic que preveu el Reial decret 1044/1985, de 19 de juny, pel qual es regula l'abonament de la prestació per desocupació en la modalitat de pagament únic pel valor actual del seu import, com a mesura de foment de l'ocupació, així com el subsidi no contributiu per desocupació quan a la data de sol·licitud de l'IMV el subsidi esmentat s'hagi extingit.

D'altra banda, és important tenir en compte que el col·lectiu destinatari de l'ingrés mínim vital presenta una bretxa en les condicions d'ocupabilitat que requereixen actuacions específiques, particularment en el cas de les dones. Les persones en situació de pobresa s'enfronten a desafiaments significatius al mercat laboral que poden afectar negativament les seves condicions objectives d'inserció laboral. Entre aquests condicionants, els problemes de salut i benestar són molt presents entre les persones vulnerables. També la discriminació, els biaixos i els estereotips, envers les situacions de pobresa, l'aporofòbia i altres discriminacions, la falta d'educació i formació específica, l'experiència laboral, així com la falta d'habitatge estable, l'accés a la tecnologia, el transport o l'accés als serveis públics, entre d'altres. Entre les persones en situació de vulnerabilitat es troben les dones amb discapacitat, les que encapçalen llars monoparentals, les víctimes de violència de gènere o les víctimes de tràfic d'éssers humans i explotació sexual. En aquest context, sabent que cal implementar polítiques d'acompanyament personalitzades per ser més eficaços en l'objectiu de la inclusió laboral, aquesta modificació cerca també fomentar la participació de les persones beneficiàries de l'IMV en polítiques actives d'ocupació i altres polítiques d'inclusió que en millorin l'ocupabilitat i n'augmentin les possibilitats d'inserció laboral. Així mateix, per garantir l'efectivitat d'aquesta modificació, es preveu una revisió de l'eficàcia de l'incentiu a l'ocupació transcorregut el primer exercici d'aplicació d'aquesta modificació.

La norma és coherent amb els principis de bona regulació que estableix l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i compleix els principis de necessitat i eficàcia, ja que respon a la conveniència de reformar i millorar el desplegament reglamentari que preveu l'article 11.4 de la Llei 19/2021, de 20 de desembre, sobre l'incentiu a l'accés i la permanència al mercat laboral de les persones beneficiàries de l'ingrés mínim vital. És concorde amb el principi de proporcionalitat, ja que és el mitjà més adequat per complir aquest objectiu i no comporta restriccions de drets, compleix el principi de seguretat jurídica quedant encadenat amb l'ordenament jurídic i és coherent amb la normativa vigent. També compleix el principi de transparència havent estat sotmès al tràmit d'audiència i informació públiques, tal com s'assenyala a continuació. Finalment, és coherent amb el principi d'eficiència, ja que no afecta les càrregues administratives innecessàries o accessòries i racionalitza, en la seva aplicació, la gestió dels recursos públics.

En l'elaboració d'aquest Reial decret s'ha portat a terme el tràmit d'audiència i informació públiques d'acord amb l'article 26.6 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, i se n'ha exceptuat el tràmit de consulta pública de conformitat amb l'article

26.2 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, atès que la present norma regula un aspecte parcial d'una matèria, el desplegament de l'article 11.4 de la Llei 19/2021, de 20 de desembre.

Així mateix, s'han sol·licitat els informes requerits segons l'article 26.5 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, així com l'informe de l'Oficina de Coordinació i Qualitat Normativa que preveu l'apartat 9 de l'article esmentat.

Aquest Reial decret es dicta en l'exercici de l'habilitació que confereixen a aquest efecte l'article 11.4 i la disposició final onzena de la Llei 19/2021, de 20 de desembre, i a l'empara de la competència exclusiva que l'article 149.1.17a i 18a de la Constitució espanyola atribueix a l'Estat, en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, i de bases del règim jurídic de les administracions públiques.

En virtut d'això, a proposta de la ministra d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 24 de març de 2026,

DISPOSO:

Article únic. *Modificació del Reial decret 789/2022, de 27 de setembre, pel qual es regula la compatibilitat de l'ingrés mínim vital amb els ingressos procedents de rendes del treball o de l'activitat econòmica per compte propi a fi de millorar les oportunitats reals d'inclusió social i laboral de les persones beneficiàries de la prestació.*

El Reial decret 789/2022, de 27 de setembre, pel qual es regula la compatibilitat de l'ingrés mínim vital amb els ingressos procedents de rendes del treball o de l'activitat econòmica per compte propi a fi de millorar les oportunitats reals d'inclusió social i laboral de les persones beneficiàries de la prestació, queda modificat de la manera següent:

U. S'hi modifica l'apartat 2 de l'article 1, que queda redactat de la manera següent:

«2. La compatibilitat a què es refereix l'apartat anterior consisteix en l'aplicació d'un import exempt del còmput dels ingressos i de les rendes que s'hagin de prendre en consideració per determinar la situació de vulnerabilitat econòmica de la persona beneficiària individual o, si s'escau, de la unitat de convivència. L'import esmentat es determina de conformitat amb el que estableix l'article 4.

L'aplicació del que preveu aquest Reial decret determina que es mantingui el dret a la percepció de l'ingrés mínim vital en la quantia de la prestació resultant d'aplicar el que preveu l'article 13.2. a), b), c) i d) de la Llei 19/2021, de 20 de desembre, sense perjudici que a la dita quantia s'hi sumi el complement d'ajuda a la infància si es tracta d'unitats de convivència que incloguin menors d'edat entre els seus membres.»

Dos. S'hi modifica l'article 3, que queda redactat de la manera següent:

«Article 3. *Còmput d'ingressos procedents de rendes de treball o d'activitats econòmiques per compte propi.*

1. Per a l'aplicació de l'import exempt a què es refereix l'article 1.2, s'ha de prendre en consideració l'increment procedent de rendes de treball o de l'activitat econòmica per compte propi que s'hagi produït en l'exercici fiscal previ a l'any de la revisió de l'ingrés mínim vital respecte a les rendes de treball o de l'activitat econòmica per compte propi obtingudes un any abans. Les dades necessàries per calcular l'increment procedent de les rendes de treball o de l'activitat econòmica,

les ha de comunicar l'Agència Estatal d'Administració Tributària o, si s'escau, les hisendes forals a l'entitat gestora.

En el supòsit que es tracti d'una unitat de convivència, el càlcul final de l'exempció s'ha de fer de manera agregada, tenint en compte tant els increments com les disminucions que s'hagin produït en les rendes esmentades per a la totalitat de les persones.

2. Als efectes del que disposa l'apartat anterior, s'han de tenir en compte per al seu còmput els rendiments següents calculats d'acord amb el que preveuen les normes de l'impost sobre la renda de les persones físiques:

a) Rendiments del treball: computats de conformitat amb el que indiquen els annexos I i II.

b) Rendiments d'activitats econòmiques en estimació directa: rendiment net.

c) Rendiments d'activitats econòmiques en estimació objectiva (excepte agrícola, ramadera i forestal): rendiment net previ.

d) Rendiments d'activitats agrícoles, ramaderes i forestals en estimació objectiva: rendiment net minorat.

e) Règim d'atribució de rendes d'activitats econòmiques: per al mètode d'estimació directa, el rendiment net i, per al mètode d'estimació objectiva, en el cas d'activitats agrícoles, forestals i ramaderes, el rendiment net minorat, i el rendiment net previ en la resta dels supòsits.

f) Prestacions del sistema de la Seguretat Social substitutives del treball exemptes de l'impost sobre la renda de les persones físiques: naixement i cura del menor; cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu, i corresponsabilitat en la cura del lactant.

En cas que en l'exercici corresponent s'hagi presentat la declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques, s'han de prendre els imports que figurin a les caselles de la declaració anual del dit impost que figuren a l'annex I.

En cas que en l'exercici corresponent no s'hagi presentat la declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques, s'han de prendre els imports que figurin a les caselles de declaració informativa. Retencions i ingressos a compte. Rendiments del treball i d'activitats econòmiques, premis i determinats guanys patrimonials i imputacions de rendes. Resum anual, que figuren a l'annex II.

3. Als efectes del que preveu aquest Reial decret, s'exclou del còmput d'ingressos el subsidi no contributiu per desocupació, quan a la data de sol·licitud de la prestació de l'ingrés mínim vital el subsidi esmentat s'hagi extingit.»

Tres. S'hi modifica l'article 4, que queda redactat de la manera següent:

«Article 4. *Determinació de l'import de la renda exempta.*

1. L'import de la renda exempta és el que resulti d'aplicar els percentatges que preveu l'annex III a l'increment de rendes del treball o de l'activitat econòmica per compte propi que preveu l'article 3.

2. Els càlculs que determinin la renda exempta en funció de l'augment en les rendes en l'exercici fiscal previ a l'any en què es fa la revisió, respecte a les rendes obtingudes un any abans en concepte de rendes de treball o d'activitat econòmica per compte propi, s'han de portar a terme d'acord amb les dades tributàries facilitades de conformitat amb el que preveu l'article 3.1.»

Quatre. S'hi modifica l'article 5, que queda redactat de la manera següent:

«Article 5. *Reconeixement i efectes de l'exempció.*

1. L'Institut Nacional de la Seguretat Social, de conformitat amb la informació proporcionada per l'Agència Estatal d'Administració Tributària o, si s'escau, les

hisendes forals, ha d'aplicar d'ofici l'exempció que correspongui a les persones beneficiàries de l'ingrés mínim vital en els termes que preveu aquest Reial decret en ocasió de la revisió i l'actualització de la quantia de la prestació a què es refereix l'article 16.3 de la Llei 19/2021, de 20 de desembre, sempre que les persones hagin estat beneficiàries de l'ingrés mínim vital l'any anterior a l'aplicació de la revisió.

Quan la determinació del requisit de vulnerabilitat econòmica per al reconeixement de l'ingrés mínim vital s'hagi fet en funció dels ingressos i les rendes computables corresponents a l'exercici en curs, l'incertiu per a l'ocupació només es pot aplicar a partir del segon exercici des que se'n va iniciar la percepció.

2. L'exempció té una periodicitat anual i es fa efectiva en ocasió de la revisió i l'actualització de l'ingrés mínim vital d'acord amb el que disposa l'article 16.3 de la Llei 19/2021, de 20 de desembre.»

Cinc. S'hi afegeix una disposició addicional quarta, amb la redacció següent:

«Disposició addicional quarta. *Participació de les persones beneficiàries de l'ingrés mínim vital en les polítiques actives d'ocupació.*

Les persones beneficiàries de l'ingrés mínim vital estan compreses en les polítiques actives d'ocupació desplegades pel conjunt dels serveis públics d'ocupació de l'Estat i de les comunitats autònomes.

En aquest sentit, el Pla anual per al foment de l'ocupació digna ha d'incloure programes específics destinats a fomentar l'ocupació i el desenvolupament de l'ocupabilitat de les persones beneficiàries de l'ingrés mínim vital. Els serveis públics d'ocupació s'han de coordinar amb els serveis socials per donar una millor atenció a aquestes persones mitjançant protocols de coordinació aprovats per a aquest fi.»

Sis. S'hi modifica l'annex I (Conceptes del model 100), que queda redactat de la manera següent:

«ANNEX I

Conceptes del model 100

Incertiu a l'ocupació

HP		AEAT	H. Foral de Navarra
Rendiments del treball.	Model 100.	0011 + 0058 + 0012 - 0013 - 0015	021
Rendiments d'activitats econòmiques en estimació directa: rendiment net.	Model 100.	0224	161 i 470
Rendiments d'activitats econòmiques en estimació objectiva (excepte agrícola, ramadera i forestal): rendiment net previ.	Model 100.	1465	
Rendiments d'activitats agrícoles, ramaderes i forestals en estimació objectiva: rendiment net minorat.	Model 100.	1539	
Règim d'atribució de rendes d'activitats econòmiques: rendiment net (estimació directa normal i estimació objectiva); rendiment net previ (estimació directa simplificada).	Model 100.	1577	»

Set. S'hi modifica l'annex II (Conceptes del model 190/184), que queda redactat de la manera següent:

«ANNEX II

Conceptes del model 190/184

HP		AEAT	H. Foral d'Araba	H. Foral de Bizkaia	H. Foral de Gipuzkoa	H. Foral de Navarra
Rendiments de treball.	Model 190.	Imputacions dels models 190 (claus A, B, C, E i F) i 345 Plans de pensions i subvencions que es consideren rendiments de treball dineràries i en espècie.	CLAUS: A+B+E.			CLAUS A+B+C+E.
Despeses deduïbles de treball.	Model 190.	Cotitzacions a la Seguretat Social o a mutualitats generals obligatòries de funcionaris, detracions per drets passius i cotitzacions als col·legis d'orfes (camp de despeses deduïbles de les claus A, B, C, E, L05, L10 i L27).	CLAUS: A, B, C, E, L05 i L27 del camp Despeses deduïbles.			CLAUS: A, B, C, E i I05 del camp Despeses deduïbles.
Rendiments d'activitats econòmiques – Professionals.	Model 190.	Model 190. Clau G. Subclaus 01 a 08. Dineràries i en espècie.	CLAUS: F02, G01, G02, G03, I01, I02.			CLAUS: F02, G01, G02, G03, I01, I02.
Rendiments d'activitats econòmiques. Altres.	Model 190.	Model 190. Clau I i J. Dineràries i en espècie.				
Rendiments d'activitats econòmiques agrícoles, ramaderes, forestals i pesqueres.	Model 190.	Model 190. Clau H. Subclaus 01, 02, 03. Dineràries i en espècie.	CLAU H01, H02, H03.			CLAU H01, H02, H03.
Rendiments d'activitats econòmiques empresarials.	Model 190.	Model 190. Clau H. Subclau 04. Dineràries i en espècie.	CLAU H04.			CLAU H04.
Prestacions públiques per maternitat o paternitat exemptes d'IRPF.	Model 190.	CLAU L Subclau 27.	CLAU L. Subclau 27.			CLAU B. Subclaus 90, 91 i 92.
Prestacions públiques per cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu i corresponsabilitat en la cura del lactant.	Model 190.	CLAU L. Subclau 20.				
Socis/partícpis d'entitats en atribució de rendes.	Model 184.	CLAU D.	D. Tipus de registre de soci/sòcia, hereu/va, comuner/a i partícip. D. Rendiments d'activitats econòmiques.			Tipus de registre de soci/sòcia, hereu/va, comuner/a i partícip. Clau D – Rendiments d'activitats empresarials i professionals.

Incentiu a l'ocupació

Es detallen a continuació les claus següents:

1. Rendiments de treball:

- Clau A: Rendiments de treball: les persones ocupades per compte d'altri en general.
- Clau B: Rendiments de treball: pensionistes i perceptors d'havers passius i altres prestacions que preveu l'article 17.2.a) de la Llei de l'impost.
- Clau C: Rendiments de treball: prestacions o subsidis per desocupació.
- Clau E: Rendiments de treball: membres del Consell, administradors i administradores.
- Clau F: Rendiments del treball: cursos, conferències, seminaris i similars i elaboració d'obres literàries, artístiques o científiques.

2. Despeses deduïbles de rendiments de treball:

- Disseny de registre de fitxer AEAT: 0007 – import 37: despeses deduïbles de rendiments de treball.

3. Rendiments d'activitats econòmiques:

- Clau G: Rendiments d'activitats econòmiques: activitats professionals.
- Clau H: Rendiments d'activitats econòmiques: activitats agrícoles, ramaderes i forestals i activitats d'estimació objectiva a què es refereix l'article 95.6 del Reglament de l'impost.
- Clau I: Rendiments d'activitats econòmiques: rendiments a què es refereix l'article 75.2, lletra b), del Reglament de l'impost.
- Clau J: Imputació de rendes per la cessió de drets d'imatge.

S'exclou del còmput d'ingressos als efectes que preveu aquest Reial decret el subsidi no contributiu per desocupació, quan a la data de sol·licitud de la prestació de l'ingrés mínim vital el subsidi esmentat s'hagi extingit.»

Vuit. S'hi modifica l'annex III, que queda redactat de la manera següent:

«ANNEX III

Percentatges d'exempció

En cas que l'import de l'increment de les rendes que preveu l'article 3 sigui inferior o igual a 6.000 euros, s'ha d'excloure del còmput de rendes per al càlcul de l'ingrés mínim vital el 100% d'aquest increment.

En cas que l'import de l'increment de les rendes que preveu l'article 3 sigui superior a 6.000 euros, s'ha d'excloure del còmput de rendes 6.000 euros més el 50% de la quantia de l'increment de rendes que superi els 6.000 euros.

En el cas d'unitats de convivència a les quals s'apliquen els complements per discapacitat o monoparentalitat a què es refereix l'article 13.2.a), b), c) i d) de la Llei 19/2021, de 20 de desembre, el percentatge d'exempció per a la quantia superior a 6.000 euros és del 55%.

A aquest efecte, s'han de tenir en compte les circumstàncies existents el dia 1 de gener de l'exercici en què hagi de tenir efectes la revisió de l'ingrés mínim vital resultant de la presa en consideració de l'exempció esmentada.»

Disposició addicional única. *Revisió de l'eficàcia de l'incentiu a l'ocupació.*

Transcorregut un any des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, i una vegada consolidades les dades del primer exercici d'aplicació, el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions ha de fer una revisió interna dels resultats de la seva implementació.

La revisió esmentada s'ha d'eleva a la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics perquè la valori. L'informe té per objecte analitzar l'impacte de la mesura i proposar les millores necessàries per optimitzar l'eficàcia de l'incentiu, a fi de garantir la inclusió sociolaboral de les persones beneficiàries de l'ingrés mínim vital.

Disposició transitòria única. *Aplicació a procediments d'actualització anual de l'import de l'ingrés mínim vital.*

El que estableix aquesta norma és aplicable a les actualitzacions anuals de l'import de l'ingrés mínim vital que es practiquin a partir de la seva data d'entrada en vigor, sense perjudici que les dites actualitzacions tinguin els efectes que preveu l'article 16.3 de la Llei 19/2021, de 20 de desembre, per la qual s'estableix l'ingrés mínim vital.

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

25 de març de 2026.

FELIPE R.

La ministra d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions,
ELMA SAIZ DELGADO